

త్రిపురసుందరీమానసపూజనస్తోత్రమ్

శ్రీగణేశాయ నమః ॥

అమృతజలధిమధ్యోల్లాసిరత్నాన్తరీప-
ప్రస్పమరకిరణాలికల్పితోద్యానశోభే ।
సురతరునికురమృస్పృష్టవాయనాన్త-
శ్చలదలిపటలీభిః క్లప్తదూపాదికృత్యే ॥ ౧॥

మణిమయభవనేఽన్తఃప్రాథమాణిక్యశాలా-
మధివసతి విశాలా కాపి తే రత్నవేదీ ।
తదుపరికృతవాసం దత్తబాలార్కహాసం
దిశతు శుభమనన్తే దేవి సింహాసనం తే ॥ ౨॥

తదుపరి ధృతనానాహేతిభూషాశ్మరశ్మి-
వ్యతికరపునరుక్తీభూతరమ్యోత్తరీయామ్ ।
గలదమలదయామ్భుఃసిక్తభక్తప్రరోహం
ప్రణవనలినభృజ్జీం భావయే జ్ఞానభజ్జీమ్ ॥ ౩॥

ద్రుహిణహరిహరాణాం మౌలిసజ్ఞానశీలం
మణిఘటితవిభూషారశ్మినిర్ణేజితం చ ।
నిజమతిదృషదాహం భక్తిగజ్ఞాపయోభిః
పదయుగమమలం తే దేవి నిర్ణేజయామి ॥ ౪॥

గరుడమణిమయూఖస్పర్శిదూర్వాననాఢైః
కుశశిశుపరిజుష్టైః స్పీతసిద్ధార్థసార్థైః ।
ఉపహితసితగర్భైః సాక్షత్రైర్వాసిభిస్తే
జనని చరణపద్మే పాద్యమాద్యం దదామి ॥ ౫॥

ఫలకుసుమననాథం నూత్నరత్నప్రరోహం
మలయజరసదిగ్ధం స్నిగ్ధముగ్ధాక్షతం చ ।
దరనియమితభక్తానీకవాఙ్మృప్రదానే

కరసరసిరుహేఽస్మిన్నర్ఘ్యమర్ఘ్యే దదామి || ౬ ||

శిశిరకీరణజాతీపత్రదేవప్రసూన-

స్ఫుటితదలనవైలాక్రాంతకక్కోలగన్ధమ్ |

శిశిరమమలమేతద్బద్ధపీయూవసఖ్యం

సలిలమఖిలమాతస్త్యం ప్రసన్నాఽఽచమేథాః || ౭ ||

నవమణిహయపీఠే ప్రేతపద్మస్థితాపి

ప్రపదతరలశోభాస్పృష్టసద్యిష్టరశ్మి |

దధిమధుఘృతమిశ్రం త్రివిరాజోపసీతం

శశిముఖి మధుపర్కం త్వం ముఖాన్తర్నయేథాః || ౮ ||

పునరాచమనం కార్యం జగజ్జనని సువ్రతే |

త్వచ్చిక్షితేన మార్గేణ యతో లోకః ప్రవర్తతే || ౯ ||

త్వరితసహచరీభిర్దత్తహస్తావలమ్బం

చరణనలినమేతత్పాదుకాన్ఠం విధాయ |

ప్రవిశ వివిధశాలం స్నానగేహాన్తరాలం

పశుపతినహితైవాభ్యుజ్జమగ్గీకురుష్య || ౧౦ ||

అపి రసికవిగీతం భక్తచిత్తానుమత్యై

సదయహృదయభావే స్నాహి పఞ్చామృతేన |

శశిమృగమదముస్తాగారసిద్ధార్థచూరైః

కుసుమజలవిమిశ్రైః స్వైరముద్యర్తయాజ్ఞమ్ || ౧౧ ||

పరిజనపరిమృష్టే త్వచ్చరీరే న యావ-

చ్చిశిరసలిలధారాం కాపి చిక్షప తావత్ |

ఉదయిని జనమాతః సీక్మతే బద్ధభావై-

త్రిపురమథనహాస్వైర్వీడితం క్రీడితం తే || ౧౨ ||

అథ విమలితరత్నస్వర్ణదుర్వర్ణకుమైభ-

స్త్రిభువనగతతీర్థాసీతపాసీయపూరైః |

స్నపయతి సురనారీవృన్దమేతత్తథాపి

ప్రణయజలమిదం నః స్నానకృత్యం కరోతు || ౧౩ ||

విమలధవలచీనప్రచ్ఛదప్రావృతాఙ్గా-

స్రవ శిరసిరుహేభ్యో నిర్హరేఽమాబ్జముబ్బిన్దున్ |

అగరుశకలధూపైర్ధూప్యతాం చాఙ్గమఙ్గం
సహ పశుపతినా త్వం యాహి వాసోగృహోన్తః ॥ ౧౪ ॥

నవవిమలవిచిత్రే వాససీ నూత్నరత్న-
ద్యుతికృతపునరుక్తాయామసంశోభినీ తే ।
అథ కుచపరిణాహాచ్ఛాదిసిం శుమ్భనేత్ర-
త్రితయభవదసూయాం కఙ్కుకీమర్పయామి ॥ ౧౫ ॥

నహనమపి కచనాం కఙ్కుతీభిర్విధాయ
గ్రథితమణివిభూషాం దేవి వేణీం కరోమి ।
నిహితనవకీరీటాలమ్బిముత్తబాలతాభి-
స్తతబహలమయూఖాం చన్ద్రలేఖా విదధ్యామ్ ॥ ౧౬ ॥

అలికతలవిలమ్బిస్ఫీతసీమన్తముక్తా-
సరణిధటితహీరాస్పష్టవన్ద్యాత్తతన్ద్రే ।
వివిధమణిగణాఙ్కొత్తంససంశ్లిష్యదశ్మా
శ్రవణయుగవిభూషా దేవి తోషాయ భూయాత్ ॥ ౧౭ ॥

వివిధవిరచనాభిర్భిన్నాభిన్నా విభూషా
జనయతు తవ కణ్ఠే దేవి కామప్యభిఖ్యామ్ ।
గుణినమపి గిరీశక్లేపదత్తాన్తరాయం
కఠినకుచయుగ్రా హారమారోపయామి ॥ ౧౮ ॥

దరతరలవిలమ్బిస్వర్ణసూత్రాన్తగుచ్ఛే
జనని తవ దిశేతామఙ్గదే శర్మకర్మ ।
అథ వలయమణీనాం రశ్మిసమ్భిన్నముద్రాం
జనయతు పునరుక్తాం శృఙ్ఖలామన్తరీణామ్ ॥ ౧౯ ॥

మణిమయరశనాధఃక్షుద్రఘణ్ణానినాదా
మణితగుణనికానాం స్మారకాః స్యుః శివస్య ।
మరకతమణిజాతం మఙ్గళమఙ్గోరయుగ్మం
రచయతు శశిమాలే రఙ్జనం సిఙ్గితేన ॥ ౨౦ ॥

అరుణమణికృతానామఙ్గలీభూషణానాం
ప్రభవతు పదముస్సైర్లాక్షయా రఙ్గితం తే ।
మృగమదరచితాయాం పత్రభఙ్గీలతాయా-
మనుభవతు దృగన్తో బన్దనం భూతభర్తుః ॥ ౨౧ ॥

భజ జనని హరిద్రాం దత్తహారిద్రముద్రాం
 కుసుమసలిలతైలాక్రాంతకాశ్మీరకోశామ్ ।
 అథ నసి కురు ముక్తాం దన్నవాసోఽనుషక్తాం
 స్మితరుచిపునరుక్తాం నన్దితానేకభక్తామ్ ॥ ౨౨॥

సహజనలినసీలే ఖజ్జనే ఖజ్జనానాం
 భవనిగడగతానాం మోచనే లోచనే తే ।
 జనని గిరిశచేతోరజ్జనే మన్దమన్దం
 మస్పణీమస్పణీతైస్త్వైరజ్జనైరజ్జనేయమ్ ॥ ౨౩॥

ప్రణతిభిరుపసీతం దీప్తలాలాటనేత్ర-
 ప్రతిభటమివ శంఖోర్మ్యుత్కృత్యబాధావిరోధి ।
 శశిన ఇవ ముఖేన్దోర్భేదకః కోఽపి ధర్మో
 జనయతు ముదముచ్చైః కుఙ్కుమం రఙ్కునేత్రే ॥ ౨౪॥

యుగపదుపగతేన్ద్రోపేన్ద్రురుద్రాదిమాలి-
 స్థలముకుటవిఘ్నచచ్చణ్ణదణ్ణాభిఘాతైః ।
 కృతసరణీరజస్రక్రుద్ధదౌవారికైస్సే
 జనని భవ విభూషా ప్రేతపద్మాసనస్య ॥ ౨౫॥

అహమహమికయాధః పాతుకానాం సురాణాం
 ప్రపదమపి శరీరే దేవి సంయోజ్య శీఘ్రమ్ ।
 కరుణరసమయీనాం లోచనాన్తశ్చటానాం
 కతిపయవలనాభిర్దేహి పూజావకాశమ్ ॥ ౨౬॥

అగరుఘుస్పృణచోరీశీరగోరోచనాభిః
 మలయజమ్బుగనాభిస్ఫీతకర్పూరపూరైః ।
 కుసుమసలిలఘ్నైః కల్పయిత్యాఙ్గరాగం
 పటుతరపటవాస్వైర్వాసయే తేఽఙ్గికాని ॥ ౨౭॥

కమలకుముదమల్లీమాలతీకున్దజాతి-
 బకులకనకసీపాశోకచామ్పేయకాద్వయైః ।
 మరుబకతులసీభిః కేతకీబిల్వపత్త్రైః
 దమనకశతపత్త్రైరర్చయే త్వత్పదాబ్జమ్ ॥ ౨౮॥

హారశేఖరవతంసశాటికాప్రచ్ఛకాతులితకణ్వుకీముఖైః ।
మణ్ణపైర్ణవనికాభిరుచ్ఛకైః కౌసుమైస్తవ ముదం కదమ్బయే ॥ ౨౯ ॥

కనకమయహసన్తీకోటిమధ్యస్థితానాం
మృదుపవనధుతానాం దీప్తవైశ్వానరాణామ్ ।
ఆగరుముపరి హుత్వా గుగ్గులుం సర్జఖణ్డాన్
ఘృతజతుపరిమిశ్రం త్వాం శివే ధూపయామి ॥ ౩౦ ॥

ధూపవర్తితరమస్తరాస్తరా గన్ధతైలపరిపూర్ణదీపికాః ।
ఆవహన్తు తవ పార్శ్వయోస్తరామమ్భికే జవనికాపటశ్రియమ్ ॥ ౩౧ ॥

సురసురభిజసర్పిఃపూరితే రత్నపాత్రే
హిమకిరణరజోభిర్లోడితాం తూలవర్తీమ్ ।
తరుణదహనయుక్తామమ్భ కృత్వా దదేయం
నిరయనిరసనాయ ప్రస్ఫురన్తం ప్రదీపమ్ ॥ ౩౨ ॥

రజతకనకహీరాద్యశృపాత్రేషు మాతః
వివిధరససనాథైశ్చోష్యలేహ్యాప్రపేయైః ।
ఉపాహితబహుభక్త్యైర్వృష్ణానైశ్చారుఖాద్యైః
జఠరదహనతృప్తిం నిత్యతృప్తే చరేథాః ॥ ౩౩ ॥

పరస్పరకుతూహలైః కవలదానరూపైః శివే
పురాణతరుణౌ యువాం చరతమత్ర లీలాశితమ్ ।
సుగన్ధి సలిలం తథా పిబతమేణనాభీరస్యైః
సకేసరనిశాకరై రచయతం కరోద్వర్తనమ్ ॥ ౩౪ ॥

పనసకదలజమ్భాకర్కఠీహారహూరామలక-
బదరనిమ్బాదుమ్బురైర్భిజపూరైః ।
అమృతలకుచబిల్వైర్దాడిమీనాలికేరై
రుచిరుచితఫలైస్తే వర్ధతాం బద్ధరాగా ॥ ౩౫ ॥

శశికరధవలానాం నాగవల్లిదలానాం
క్రముకకదరజాతీచన్ద్రసంయోగభాజామ్ ।
మృగమదసురసూనుస్పీతచూర్ణావృతానాం
భజతు జనని రాగం త్వన్ముఖామ్భోజమేతత్ ॥ ౩౬ ॥

కనకభరితపృథ్వీం మానుషానన్దమాహు-

స్తదుపరి శతకోటిక్రాముకానందమాహుః ।
జనని తవ దదేయం దక్షిణాం కాం తథాపి
ప్రథమ మయి దృగంతం దక్షిణావీక్షణేన ॥ 3౭ ॥

త్రిభువనకుహరేఽస్మిన్నూరితే వేణువీణా-
పటుపటహకర్షిల్లీతాలఘణ్ణానినాదైః ।
ఉరగసురవధూభిర్గీయమానం సమంతాత్
జనయతు పదముచ్చైర్దేవి నీరాజనం తే ॥ 3౮ ॥

ప్రాణేషు పఞ్చాసు నిధాయ షడాత్మవృత్తి-
వర్తీశ్చిదగ్నిపరిచుమ్భితజాతశోభాః ।
నీరాజయామి భవతీం భవతీవ్రతాప-
నిర్వాపహేతుమధునా మధునాఽలసాక్షి ॥ 3౯ ॥

ఉరగతురగహంసకేకిశాలూరభృజ్జీ-
మదకలకలవిక్మీశ్యేనపారావతానామ్ ।
గతిభిరుపచితోఽయం మౌలితః పాదమూలం
హరతు దురితజాతం దేవి కర్పూరదీపః ॥ ౪౦ ॥

జయ దేవి జయ దేవి జయ విశ్వాధారే
దీనానాథోద్ధరణప్రవణే జనసారే ।
త్వత్పదపద్మే పద్మే విధృతవ్యాపారే
మయి దీనే కురు కరుణాం కరుణామృతపారే ॥ ౪౧ ॥

అమృతోదధిమధ్యస్థితనవరత్నద్వీపే
విష్వగ్వికసితసురతరునవచమ్పకసీపే ।
నానాకుసుమామోదిని విధుతాగరుధూపే
చింతామణిభవనేఽఙ్గనత్తిష్ఠత్సురభూపే ॥ ౪౨ ॥

మాణికోఽఙ్జులచత్వరసింహాసనశోభే
శవపఞ్చకమఞ్చోఽఞ్చితజనలోచనలోభే ।
సుశ్వేతాతపవారణచలచామరదమేఘ
ధ్యాయే భవతీమనిశం కృతజగదారమేఘ ॥ ౪౩ ॥

దలితజపాకుసుమోపమవసనచఛన్నాఙ్గీం
తరుణారుణకరుణప్రదకిరణావలిభజ్జీమ్ ।

దధతీం రచనాం నయనే యమునాతారణీం
కలయస్తీం కుచకోశే సుషమాం నారణీమ్ || ౪౪||

శరపఞ్చకబాణాసనసృణీపాశోల్లసితాం
మలయానిలపరివాదదముఖపద్మశ్వసితామ్ |
బాలామృతకరమణ్ణితచూడాతటమీహతాం
జ్యోతిస్త్రితయాలఙ్కృతనయనత్రయసహితామ్ || ౪౫||

పశుపతియస్త్రణపటుతరరోమావలియూపాం
మన్మథతస్కరగుప్తిక్షమనాభీకూపామ్ |
ప్రపదాలమ్బిశిఖామణివృన్దారకభూపాం
కమలాసనహరిహరముఖచిన్త్యామితరూపామ్ || ౪౬||

కాలీ బగలా బాలా తారా భువనేశీ
వారాహీ మాతణ్ణీ కమలా వచనేశీ |
ఛిన్నా దుర్గా గణ్ణా కాశీ కామేశీ
త్వత్తో నాన్యత్కించ్చత్వం చిద్రసపేశీ || ౪౭||

త్వం భూమిస్తవం సలిలం త్వం తేజః ప్రబలం
త్వం వాయుస్తవం వ్యోమ త్వం చిత్తం విమలమ్ |
త్వం జీవస్తవం చేశస్తవం బ్రహ్మాస్యమలం
సత్యాన్యతయోరన్యత్త్వత్తః కిం సకలమ్ || ౪౮||

కులకుణ్ణే త్వం కురుషే శయనే ప్రస్వాపం
స్వాధిష్ఠానే మిహిరాయుతదీధితితాపమ్ |
సీలా నాభౌ కణ్ణే శశిభా హృతపాపం
వర్షస్యమృతం బిన్దావాన్దావాపమ్ || ౪౯||

త్వత్పదపద్మే చిత్తం త్రిపురే మే రమతాం
తత్రైవ ప్రతివేలం మౌలిర్మే నమతామ్ |
యాతాయాత్కేశః సద్యః సంశమతాం
యాచే భూయో భూయో భవతా మే భవతామ్ || ౫౦||

న్యత్యతి గాయతి సురసం సురనారీవృన్దే
కరతాలీదానోత్సుకసురవితతాననే |
సీరాజనకాలే తవ మునిజననుతవేదే
చరణానతసమ్రాజః పరిహృతభవభేదే || ౫౧||

మిలదలిపటలీభిః కేవలం స్రూతపూర్వః
 స్ఫుటితకుసుమగర్భః స్వైరసంఘాసరణీభిః ।
 ఉపహితపటవాసః పుష్పధూలీకదమైః
 ప్రభవతు పదపాతీ దేవి పుష్పాంజ్జలిస్తే ॥ ౫౨॥

సకృదపి వినతాఙ్గిస్తాం పరిక్రమ్య మాతః
 భవతి మఖఫలేషు క్షీణలోభం మనో నః ।
 సరసిజమకరన్దాస్వాదతృప్తో మిలిన్దః
 క్వచిదపి పిచుమనే చిత్తవృత్తిం తనోతి ॥ ౫౩॥

జనని ఖలకపోతన్యాయతః పాతుకానా-
 మధిపదకమలం తే మన్దవృన్దారకాణామ్ ।
 భవతు నయనయోస్తే గోచరః క్వానతిర్మే
 న లసతి పునరుచ్చేః స్వైరముద్గ్రీవికా చేత్ ॥ ౫౪॥

విమలముకురబిమ్బం పుణ్డరీకాతపత్రం
 శిశిరకరసమానే చామరే చామరేశి ।
 కరితురగకదమ్బం శక్తిభిర్దిశ్యమానం
 జనయ సఫలమఙ్గాల్లోచనాలోచనాభిః ॥ ౫౫॥

అథ కృతపరివారాభ్యర్చనం తే సమర్ప్య
 స్తుతిభిరనుపమాభిః పావయే స్వాం రసజ్ఞామ్ ।
 యదపి న రవిరశ్మిః స్వోపకారం విధత్తే
 తదపి కమలమాలాఘ్రానహానిం తనోతి ॥ ౫౬॥

శ్రవసి విశతి యస్య త్వన్మనోరేకవర్ణః
 సకృదపి విధియోగాదమ్బికే మానవస్య ।
 లఘుతరఫలమేతద్యత్త్రివర్గాశ్రయత్వం
 పరివరతి పురస్తాత్పూరుషార్థశ్చతుర్థః ॥ ౫౭॥

హృదయకమలమధ్యే త్వాం సమాసీయ మాతః
 పవనభరితనాడీరన్ద్రముద్రావిధిజ్ఞాః ।
 దధతి పరమధన్యాః కుణ్డలీస్పర్కహృష్య-
 చ్చశిగలదమృతౌఘప్లావజన్యప్రమోదమ్ ॥ ౫౮॥

వదతి విధికలత్రం త్వాం శివే కోఽపి కశ్చిత్

త్రిపురమథనపుణ్యం శ్రీపతేః కోఽపి భాగ్యమ్ |
 ప్రకృతిమితి పరేఽపి ప్రౌఢవిజ్ఞానమేకే
 నిఖిలనిగమమూలం మన్మహే బోధమేవ || ౫౯ ||

కదా తవ పదామ్బుజస్మరణజాతరోమోద్గమః
 సదాశివమదాలనే జనని మాతరిత్యుద్ధిరన్ |
 నిలీనకరణక్రియస్త్రిదశగర్వసర్వజ్కషా-
 మఖర్వపదపీం భజే హరిహరాదిభిర్భావితామ్ || ౬౦ ||

త్వదీయముఖచన్దిరే చలితలోచనేన్దినిరే
 ప్రసాదకులమన్దిరే స్థగితపద్మచన్దేన్దిరే |
 ప్రభాపటలతన్తురే లలితహావకేలీపురే
 హృతస్మరహారాన్తరే ధృతమతిర్భవం సన్తరే || ౬౧ ||

త్వదీయం యద్రూపం జనజనని బిన్దుత్రయయుతం
 స్మరన్నన్తర్యోగాత్త్రిదివపతితామాప సురపః |
 ఇదం కో జానీతే క్షణమపి హరార్ధం ప్రజపతాం
 హసార్ధం వ్యాలమృష్ట ప్రతిఫలతి హంసః పరిణతిః || ౬౨ ||

జనని నిభృతం యత్తే రూపం వదత్యతిశాశ్వతం
 లనతు హృది నో దీపప్రాయః స కోఽపి హసాత్మకః |
 స్మరణవిషయే యేన స్వైరం స్వరేణ విజృమ్భతా
 త్రిపురమథనః ప్రాపేశత్వం తదాత్మకతాం గతః || ౬౩ ||

ఋచామాచార్యాసి స్తుతిశతజుషాం చాపి యజుషాం
 మహాధామ్నాం సామ్నాం ప్రథితయశసోఽథర్వశిరసః |
 హరిబ్రహ్మశాద్యాః ప్రపదకిరణోత్తంసముకుటా-
 ప్రవాతస్త్వాం స్తోతుం జనజనని కో వా ప్రభవతు || ౬౪ ||

త్రస్యత్తజ్జ్ఞానగజ్జ్ఞానవ్యసనినీమున్మాథినీం మాద్యతో
 జీవజ్ఞీవకులస్య భృగ్గపటలీన్యక్కారబద్ధవ్రతామ్ |
 రజ్జుచ్ఛుక్కువిధాయినీం చ నలినశ్రీగర్వసర్వజ్కషాం
 కారుణ్యామృతపర్షణీం మయి శివే దృష్టిం మనాజ్ఞోటయ || ౬౫ ||

రిగ్గదభృగ్గకదమ్బడమ్బరపరిష్వజ్గప్రసజ్గోకుల-
 ప్రత్యూషస్సురమాణపజ్కజవనీసౌభాగ్యసర్వజ్కషః |

దృక్కోణః కరుణాఙ్కురాజ్ఞితతనుః కోఽప్యద్రిజే మద్వపుః-
పాన్థత్యే తరసా భవేత్పరికరీ ధన్యస్తదా స్యాం న కిమ్ || ౬౬ ||

సముద్యన్మార్తణ్డప్రస్పమరకరాళీమస్పృణయా
పదద్వన్ద్వానన్దప్రణయిజనరిక్లత్కరుణయా |
లలల్లీలాభాజా పరశివపరిష్వఙ్గపరయా
ధియా చేతః కాలం నయ గతనయ త్వం క్షణమపి || ౬౭ ||

వేదైరఙ్గిభిరుఙ్జులోపనిషదాం వృన్దైరధఃకల్పితైః
శాస్త్రాద్వైరపి తిర్యగూర్ధ్వకల్పితైరోఙ్కారమార్గేణ చ |
విష్వఙ్మాత్రనిబన్దనైః పరిచితేఽస్మిన్వాఙ్మయే పఙ్ఘరే
కీరీ కావన చేతనైకవిభవా చిత్రే చకాస్తాచ్చిరమ్ || ౬౮ ||

తరుణారుణప్రతిమరమ్యరుచిం కుసుమేషుచాపస్పృణిపాశకరామ్ |
త్రిగుణాత్పరాం త్రిగుణరూపమయాం భవతీమహర్నిశమహం కలయే || ౬౯ ||

ఇతి నిజమతివైభవానురూపామకృత కవిర్భువి సామరాజనామా |
సమయిజనముదేఽమ్బికాసపర్యామమృతసుఖాత్మకతావికాసపర్యామ్ || ౭౦ ||

ఇతి శ్రీసత్యానన్దనాథాపరనామధేయసామరాజదీక్షితవిరచితే
పూజారత్నవర్తి త్రిపురసుందరీమానసపూజనస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

Proofread by PSA Easwaran

—
tripurasundarImAnasapUjanastotram
pdf was typeset on September 17, 2023
—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

